

Valtuutettu Riina Lumme ym. aloite: Mikrometsien lisääminen Turkuun

Mikrometsiksi (engl. micro forest tai tiny forest) kutsutaan pieniä ja tiiviitä kaupunkiin istutettuja alueita, joissa kasvaa seudulle tyypillistä metsien lajistoa. Niitä erottaa tavallisista metsistä ennen kaikkea pieni koko, kasvutapa ja sijainti kaupunkimaisessa ympäristössä.

Alkujaan mikrometsät pohjautuvat japanilaisen kasviekologin Akira Miyawakin 1970-luvulla kehittämään malliin. Miyawaki hyödynsi niitä tiheästi asutuissa suurkaupungeissa, joissa viheralueita oli vähän eikä tavallisten metsien istuttaminen ollut mahdollista. Sittenkin mikrometsiä on sovellettu monenlaisissa oloissa ja monilla tavoilla, ja ne sopivat periaatteessa lähes mihin tahansa ihmisen voimakkaasti muokkaamalle alueelle. Suomen ensimmäinen mikrometsä istutettiin Keravalle vuonna 2023, ja vastaava aloite on jätetty ainakin Tampereella vihreiden Oras Tynkkysen toimesta vuonna 2025.

Mikrometsät ovat pieniä, pienimmillään jopa vain joidenkin neliömetrien kokoisia. Ne ovat yleensä kasvillisuudeltaan tiheitä ja usein myös kerrosteisia, minkä ansiosta pienellekin alalle mahtuu paljon lajeja ja kasvustoa. Mikrometsissä hyödynnetään paikallisia kasvi- ja eläinlajeja. Niissä pyritään kestävyys- ja helppohoitoisuuteen; ensimmäisten vuosien jälkeen metsien annetaan kasvaa ja kehittyä luonnostaan. Mikrometsät tarjoavat siis enemmän luonto-arvoja, hiilensidontapotentiaalia ja varjoa suhteessa käyttämäänsä pinta-alaan, kuin nurmialueet tai yksipuoliset istutukset.

Mikrometsät soveltuvat verraten tiiviisiin, kaupunkimaisiin ympäristöihin. Olemassa olevien viher- ja puistoalueiden lisäksi niitä voi sijoittaa mm. julkisten rakennusten pihoille, teiden varsiin, joutomaille, katutilaan ja yksityisille pihoille. Mikrometsät eivät korvaa laajoja, yhtenäisiä tai luonnontilaisia metsiä. Ne tarjoavat kuitenkin monia samoja ekosysteemipalveluja kuin tavallisetkin metsät, mutta kaupunkirakenteen sisällä.

Mikrometsien hyötyjä ovat mm. suoja helteiltä, hulevesien hallinta, ilmanlaadun parantaminen ja hiilensidonta. Ne voivat myös ylläpitää ja jopa parantaa luonnon monimuotoisuutta kaupungin sisällä. Paikallisille asukkaille ne tarjoavat virkistystä, viihtyisyyttä ja viehättävyyttä.

Tämän aloitteen allekirjoittaneet esittävät, että Turussa tehdään selvitys mikrometsien mahdollisista käyttökohdetyypeistä sekä tavoista kannustaa maanomistajia niiden istuttamiseen, esimerkiksi korotetulla laskukaavalla rakentamisen sinivierherttoimeen. Hankkeisiin ryhtyviä voi myös muistuttaa tästä mahdollisuudesta ja sen vaikutuksesta rakentamisen hiilijalanjäljen raja-arvon saavuttamiseen. Mikrometsien lisäämisestä kaupunkitilaan voidaan tehdä myös kokeilu tai hanke, johon haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Lumme Riina (VIHR)

Kaupunginvaltuusto

17.3.2025

Kannattajat (12 kpl)

Koiranen Sara (VAS)
Muukkonen Mirka (VAS)
Epse Samfoga Doh Theresia (VIHR)
Rantanen Laura (VIHR)
Sundqvist Mikaela (VIHR)
Vähä-Heikkilä Matti (VIHR)
Ruusunen Mimmi (KESK)
Ilvessalo Saara (VIHR)
Ratilainen Niina (VIHR)
Andersson Janina (VIHR)
Girs Alice (PS)
Vörlund-Wallenius Terhi (VIHR)